

'Kök sebze zararlıları – havuç'

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.01.2019 Брой: 1/2019

Hastalıklar

Bakteriyel yumuşak çürüklük (*Erwinia carotovora* pv. *carotovora*)

Belirtiler

Bu hastalık sadece toprağın aşırı nemli olduğu veya depolama koşullarının kötü olduğu durumlarda ortaya çıkar. Drenajı zayıf alanlarda veya yağışlı dönemlerde bakteriyel çürüklük tarlada da görülebilir. Köklerde karakteristik, sulu, kötü kokulu çürük lekeler oluşur. Yumuşak çürüklüğe neden olan bakterilerden kaynaklanan kayıplar genellikle diğer depo hastalıkları kontrol altına alındıktan sonra meydana gelir. Bakteri, tarlada kalan enfekteli

bitki artıklarında yaşamını sürdürür. Yaralar yoluyla giriş yapar. Bol yağışlı sıcak ve nemli hava, hastalığın ortaya çıkmasını teşvik eder.

Mücadele

Hasat sonrası depolama tesislerine yerleştirmeden önce dikkatli bir şekilde elleçleme ve ayıklama, sorunu azaltmanın tek yoludur; Drenajı zayıf alanlarda yükseltilmiş yataklara ekim yapmak da bakteriyel enfeksiyonları azaltabilir; 2-3 yıllık bir ekim nöbeti uygulaması; Bakterilerin bitki dokularına girişi için vektör olan nematod ve böceklerin kontrolü; İlk hastalıklı bitkilerin uzaklaştırılması ve ekim alanı dışında imha edilmesi; Vejetasyon sonunda bitki artıklarının uzaklaştırılması; Sıcak havalarda olgun havuçların uzun süreli sulanmasından kaçınılmalıdır.

Kara çürüklük (*Stemphylium radicinum*)

Belirtiler

Enfekte tohum ekildiğinde, büyük bir kısmı çimlenir ancak toprak yüzeyine çıkmaz. Çıkan fidelerde kök çürüklüğü gelişir. Büyümüş bitkilerin yapraklarında, düzensiz şekilli nekrotik koyu kahverengiden siyaha lekeler oluşur. Köklerdeki zarar depolama sırasında kendini gösterir. Yuvarlak ila düzensiz, hafif çökük ve mantarın sporulasyonuna ait yeşilimsi-siyah bir örtüyle kaplı lekeler gözlenir. Patojen, bitki artıklarında ve tohumlarda spor olarak korunur. Enfeksiyon için uygun koşullar 28°C sıcaklık ve yüksek nispi nemdir.

Mücadele

Sertifikalı, hastalıksız tohum kullanımı; konukçu bitkilerin olmadığı 3-4 yıllık bir ekim nöbeti uygulaması; Hasat edilen kökler 2°C sıcaklıkta depolanmalıdır.

Sclerotinia çürüklüğü (*Sclerotinia sclerotiorum*)

Belirtiler

Tarlada, hastalığın erken belirtileri yaprak saplarının dip kısmında oluşan sulu lekelerdir ve yüksek nem koşullarında bol, kabarık beyaz miselyumla kaplanırlar. Kısa sürede içlerinde siyah sklerotlar oluşur. Ürün

depolanırken, köklerde beyaz miselyum ve siyah sklerotlarla kaplı yumuşak sulu lekeler gözlenir.

Mücadele

Hastalığın konukçularının olmadığı bir ekim nöbeti uygulaması; Yabancı ot kontrolü; Yükseltilmiş yataklara ekim; Optimal bitki sıklığı; Dengeli gübreleme; Optimal sulama rejimi; Ürün depoya konmadan önce depo tesislerinin dezenfeksiyonu; Enfekte köklerin önceden uzaklaştırılması. Hastalık görüldüğünde bitki koruma ürünleri ile mücadele: Bordo bulamacı 20 WP 375–500 g/da; Contans WG 200 g/da; Switch 62.5 WG 80 g/da.

Havuç menekşe kök çürüklüğü (*Rhizoctonia violaceae*)

Belirtiler

Bu hastalığın karakteristik, benzersiz belirtileri vardır. İlk olarak, yapraklar sararır ve bitkiler gelişmede geri kalır. Daha sonra, hastalık ilerledikçe, bitkiler solar ve kurur. Söküldüğünde, bu bitkilerin köklerinin çürüdüğü ve köklerde yapışkan toprakla kaplı, menekşe rengi küf ve küçük siyah sklerotlarla kaplı lekelerin gözlemlenebildiği görülür.

Mücadele

Hastalıklı alanlara havuç ekiminden kaçınılması; Tahıl ürünlerini içeren bir ekim nöbeti uygulaması; İyi drene edilmiş topraklarda yetiştirme; Dengeli beslenme; Optimal bitki sıklığı; Hastalığın tarım ekipmanlarıyla yayılmasını sınırlamak için sıkı profilaksi.

Yaprak kara lekesi (*Alternaria dauci*)

Belirtiler

İlk belirtiler, yapraklarda yeşilimsi-kahverengi sulu lekeler şeklinde görülür. Lekeler büyür, kahverengiden siyaha döner ve etrafı sarı bir hale ile çevrilir. Yaşlı yapraklar enfeksiyona daha duyarlıdır. Yaprak yüzeyinin yaklaşık %40'ı etkilendiğinde, yaprak yanar ve ölür. Yaprak saplarındaki lekeler uzun ve yaygındır. Hızla tüm yaprakların ölümüne neden olabilirler. Mantar, tohumların üzerinde spor olarak ve tohumların içinde miselyum ve/veya spor

olarak bulunur. Patojen, ılıman ila sıcak koşulları ve yapraklarda su damlacıklarının uzun süre kalmasını tercih eder. Toprakta bitki artıklarında korunur, ancak artık parçalandığında ölür.

Mücadele

3-4 yıllık bir ekim nöbeti uygulaması; Tohumların sıcak su ile dezenfeksiyonu (50°C'de 20 dakika); Vejetasyon sonunda bitki artıklarının derin sürülerek gömülmesi; Köklerin 0-1°C sıcaklıkta depolanması; Hasat ve taşıma sırasında köklere zarar verilmesinden kaçınılması. Hastalık tarlada görüldüğünde bitki koruma ürünleri ile mücadele: Bordo bulamacı 20 WP 375–500 g/da; Dithane DG 200 g/da; Dithane M-45 200 g/da; Difcor 250 SC 50 ml/da; Zoxis 250 SC 80–100 ml/da; Ortiva Top 100 ml/da; Sankozeb 80 WP 200 g/da; Signum 60 g/da; Switch 62.5 WG 80 g/da.

Yaprak yanıklığı (*Cercospora carrotae*)

Belirtiler

İlk işaretler, yaprak segmentlerinin kenarlarında küçük, yuvarlak, klorotik lekeler şeklinde görülür. Daha sonra kararır. Nemli havalarda lekelerin merkezi açılır ve etrafında koyu bir hale belirir. Yoğun enfeksiyonda yaprak kitlesi yanar. Gövdelerdeki lekeler uzundur, belirgin şekilde açık bir merkeze ve etrafında koyu bir haleye sahiptir. Çiçekli kısımlardaki belirtiler benzerdir. Erken enfeksiyon durumunda, tohum oluşturmada ölürler. Çiçeklerin daha sonra enfekte olması durumunda, patojen tohumlara nüfuz edebilir. Yüksek hava neminde, lekeler sporulasyon örtüsüyle kaplanır. Esas olarak genç yapraklara saldırır; yaşlı yaprakları enfekte etmek zordur. Mantar, bir sonraki vejetasyon sezonuna kadar tohumlarda ve topraktaki bitki artıklarında korunur. Yüksek nispi nem ve yaklaşık 28°C sıcaklık hastalığın gelişimi için uygundur.

Mücadele

2-3 yıllık bir ekim nöbeti uygulaması; Optimal bitki sıklığı; Sertifikalı, ilaçlanmış tohumların kullanımı; Tohum üretim alanlarının bitki koruma ürünleri ile koruyucu olarak ilaçlanması. Hastalık görüldüğünde ve sık sağanak yağışlarda şu ürünle mücadele: Bordo bulamacı 20 WP 375–500 g/da.

Külleme (*Erysiphe*)